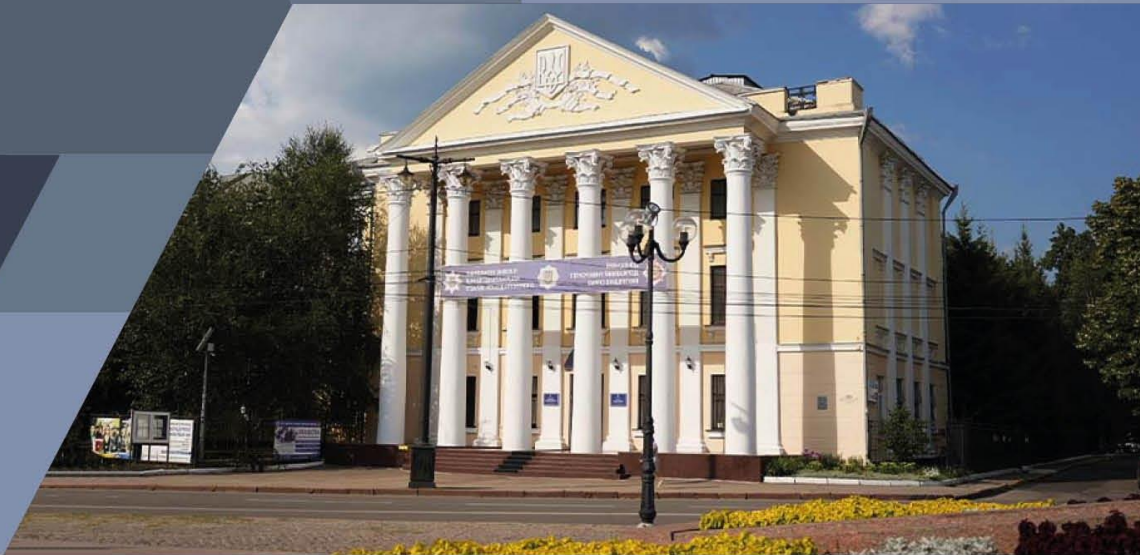

ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ДИСКУСІЙНА
ПЛАТФОРМА

**ВИКЛИКИ ТОЛЕРАНТНОСТІ
В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ
ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ,
яка приурочена до Міжнародного
дня толерантності**

22 листопада 2024 р.
м. Кропивницький

ДОНЕЦЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Всеукраїнська науково-дискусійна платформа
«ВИКЛИКИ ТОЛЕРАНТНОСТІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ»

22 листопада 2024 року відбулася Всеукраїнська науково-дискусійна платформа «Виклики толерантності в умовах російської воєнної агресії», приурочена до Міжнародного дня толерантності, організована та проведена кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін факультету підготовки фахівців для підрозділів досудового розслідування Донецького державного університету внутрішніх справ.

Мета науково-дискусійної платформи – акцентування толерантності та недискримінації як найважливіших цінностей сучасного поліфонічного та плюралістичного суспільства; обговорення актуальних проблем щодо ціннісно-сміслових орієнтирів, прав і свобод людини та громадянина, колізій і меж толерантності в умовах російської воєнної агресії; міжнародного гуманітарного права; психічного здоров'я особистості під час війни; протидії дискримінації за ознакою статі, запобігання та реагування на гендерно обумовлене насильство; освіти в умовах воєнного стану, реалізації принципів інклюзії та недискримінації в освітньому просторі України; недискримінації як принципу діяльності Національної поліції України.

До організаційного комітету надійшло 100 тез доповідей із різних регіонів України. Під час роботи науково-дискусійної платформи виступили представники таких установ:

Національна академія внутрішніх справ

Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Національний університет цивільного захисту України

Харківський національний університет внутрішніх справ

Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Донецький державний університет внутрішніх справ

Київський інститут Національної гвардії України

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Львівський державний університет внутрішніх справ

Одеський державний університет внутрішніх справ

Пенітенціарна академія України

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Львівський національний університет імені Івана Франка

Національний авіаційний університет

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Ужгородський національний університет

Державний заклад вищої освіти «Університет менеджменту освіти» НАПН України

Державний торговельно-економічний університет

Сумський державний педагогічний університет імені
А. С. Макаренка

Українська державна льотна академія

Херсонський державний аграрно-економічний університет

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира
Винниченка

Центральноукраїнський інститут ПрАТ «ВНЗ» МАУП»

Комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»

Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної
педагогічної освіти

Головне управління ДСНС України у Кіровоградській області

Головне управління Національної поліції у місті Києві

Головне управління Національної поліції в Луганській області

Українська національна асоціація з гуманітарного розмінування

Комунальне некомерційне підприємство «Обласний клінічний
госпіталь ветеранів війни Кіровоградської обласної ради»

Комунальний заклад «Кропивницький міський центр комплексної
реабілітації та надання соціальних послуг для осіб з інвалідністю
Кропивницької міської ради»

Український інститут арт-терапії й арт-педагогіки

Центр науково-технічної творчості молоді Сумської міської ради

Приватне підприємство «ГОЛДЕН САММІТ»

ВСТУПНЕ СЛОВО

ректора Донецького державного університету внутрішніх справ, доктора юридичних наук, професора, заслуженого юриста України, полковника поліції

СЕРГІЯ ВІТВИЦЬКОГО

Шановні учасники й гості Всеукраїнської науково-дискусійної платформи «Виклики толерантності в умовах російської воєнної агресії»! Вітаю вас в Донецькому державному університеті внутрішніх справ – закладі, у якому толерантність трактується як аксіологічна основа професійної культури.

Значущість екзистенціального поняття толерантності підтверджується міжнародною увагою: 16 листопада 1995 року держави-члени ЮНЕСКО ухвалили Декларацію принципів толерантності, за якою толерантність визначається як розуміння мультикультурності світу, прояв терпимості та поваги. «Толерантність – це те, що робить можливим досягнення миру і веде від культури війни до культури миру», – так стверджується в Декларації принципів толерантності.

Донецький державний університет внутрішніх справ – це заклад освіти, який дотримується європейських цінностей, тому приділяє значну увагу формуванню поваги до Іншого. Толерантність створює атмосферу взаємної поваги, де всі учасники освітнього процесу можуть вільно висловлювати свої думки та переконання, що забезпечує глибоке розуміння різних культур, цінностей і переконань; допомагає зменшити бар'єри для спілкування; сприяє відкритості та кращій взаємодії між учасниками освітнього процесу, які здатні до більш гнучкого мислення, готові слухати, обговорювати та аналізувати різні погляди.

Особливої актуальності ця проблема набуває у зв'язку з воєнною агресією, адже толерантність – це можливість для кожної людини знайти розуміння і підтримку, це про безпеку і довіру. Толерантність дозволяє людям бути захищеними від дискримінації, релігійних переслідувань, залякування, ксенофобії, расизму та фашизму. Вона означає повагу до свободи інших людей, їхніх поглядів, думок і дій, а також прийняття і правильне розуміння розмаїття культур у нашому світі. Понад тисячу днів Український народ відвойовує право на еволюційний розвиток, право бути частиною цивілізованого світу, де поважають і цінують у першу чергу життя людини. Ментальна стійкість, патріотичний настрій, любов до рідного, розуміння того, що антилюдське зло повинно бути знищене, надають нам сили боротися й далі.

Чи варто говорити про толерантність під час війни? Чи існують межі толерантності у воєнний час? Які виклики постають перед українським суспільством у воєнний час і як їх можна подолати? Чи можливо забезпечити права і свободи людини в умовах воєнного стану?

У процесі сьогоднішньої дискусії спробуємо знайти відповіді на ці та інші питання. Проблеми, винесені на обговорення, є надзвичайно актуальними, тому викликають зацікавленість науковців з різних регіонів України. Незважаючи на постійну загрозу обстрілів, на складну психологічну ситуацію, науковці та освітяни беруть участь у дискусії про толерантність.

Широкий спектр тем, порушених на науково-дискусійній платформі, дозволяє врахувати найбільш важливі питання при розробці рекомендацій щодо дотримання прав і свобод в умовах воєнного стану, збереження психічного здоров'я, протидії дезінформації та стабілізації освітньої сфери в умовах воєнного часу. Бути толерантним – це бути сильним. Жити з людьми, поважати їхні права і не принижувати їхню гідність, незважаючи на відмінності, – це людська чеснота, притаманна українцям.

Від імені колективу Донецького державного університету внутрішніх справ бажаю всім учасникам науково-дискусійної платформи успіхів, плідної роботи у вирішенні актуальних проблем толерантності, цікавої дискусії, взаємного збагачення в процесі спілкування. Бажаємо вам незабутніх та приємних вражень.

Дякуємо нашим захисникам за те, що маємо змогу навчати молодь і займатися науковою роботою! Слава Україні!

Основними спікерами наукового заходу виступили:

**КОЛЄВА Ганна –
координатор Центру
психологічної реабілітації
КНП «Обласний клінічний
госпіталь ветеранів війни
КОР»**

Проєкт «Розумій мене» реалізується у співпраці з Кіровоградською обласною профспілкою медичних працівників закладів охорони здоров'я, Обласним клінічним госпіталем ветеранів війни Кіровоградської обласної ради та ГО КОМПАС ВЕТЕРАНС.

Він має на меті проведення серії тренінгів і навчань для колективів сфери послуг, навчальних, медичних, робітничих колективів на тему спілкування й особливостей підтримки людей, які зазнали психічної травми.

Основними спікерами наукового заходу виступили:

РІЖНЯК Ренат –
професор кафедри математики та
цифрових технологій факультету
математики, природничих наук
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира
Винниченка, доктор історичних наук,
професор

ПАСІЧНИК Наталя –
професор кафедри математики та
цифрових технологій факультету
математики, природничих наук
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира
Винниченка, доктор історичних наук,
професор

Якісна конкурентоспроможна освіта є національною домінантою для України, запорукою соціально-економічного, духовного й культурного розвитку нашої держави та повоєнної відбудови країни. Українське суспільство та національна освіта активно долучається до світових тенденцій недискримінації й інклюзії в освітньому процесі на всіх рівнях освіти.

Основними спікерами наукового заходу виступили:

**ФОМЕНКО Андрій–
викладач Маріупольського
центру первинної професійної
підготовки «Академія поліції»
ДонДУВС, кризовий психолог**

Нам іноді здається, що ми до всього звикли, що нас нічим не здивуєш. Ні. Ми всі люди, у кожного є своя точка зламу. Навіть у найпотужнішого воїна. Я бачив непохитних, мужніх хлопців. Але коли вони втрачають побратимів, наражаються на серйозну небезпеку, їм також тривалий період потрібне відновлення.

Всім українцям можу сказати: не засуджуйте нікого, і вам буде легше. Не треба шукати в інших недоліки. Це не твій світ, він належить всім. Якщо ти до певної людини ставишся напружено – відтолеруй, і ти зрозумієш щось іще.

Тематичні напрями роботи платформи:

- людина як найвища цінність, права і свободи, колізії толерантності в умовах війни;
- вплив війни на психічне здоров'я особистості;
- протидія дискримінації за ознакою статі, запобігання та реагування на гендерно обумовлене насильство;
- освіта в умовах війни, реалізація принципів недискримінації й інклюзії в освітньому просторі України;
- толерантність у контексті інформаційної війни, вплив пропаганди та дезінформації на формування стереотипів і нетерпимості.

РЕЗОЛЮЦІЯ

за результатами проведення

Всеукраїнської науково-дискусійної платформи

«Виклики толерантності в умовах російської воєнної агресії»

За результатами обговорення доповідей учасники науково-дискусійної платформи пропонують:

1. Об'єднати зусилля державних установ, зокрема закладів вищої і післядипломної освіти, Національної поліції, інститутів громадянського суспільства, в спільній боротьбі за повноцінне виживання, підтримання психічного здоров'я, гармонійний розвиток науки, освіти та правової системи в напрямку дотримання принципів толерантності в умовах російської агресії.

2. Підкреслити необхідність планування та реалізації програм психосоціальної підтримки людей, які постраждали внаслідок війни. Надавати доступну освітню інформацію, спрямовану на розуміння загальних способів реагування осіб, сімей та громад на екстремальні стресові фактори, ефективне розпізнавання своїх психосоціальних потреб та потреб інших людей, а також підвищення здатності обирати заходи підтримки та збереження своїх законних прав.

3. Звернути увагу керівництва закладів освіти на формування та розвиток толерантного освітнього середовища, впровадження основних компонентів педагогіки партнерства, необхідність створення комплексу умов, спрямованих на інтерактивне спілкування в контексті подальшого реформування освіти.

4. Зосередити увагу на запобіганні порушення мовного законодавства працівниками державних закладів та необхідності обов'язкового контролю з боку керівництва за дотриманням комунікативних норм. Приділяти пріоритетну увагу дотриманню функціонування державної мови в професійній комунікації, сприяти поширенню української мови в усіх сферах суспільного життя відповідно до законодавства; проводити різноманітні заходи, спрямовані на покращення комунікативних навичок кожного громадянина для усвідомлення державотворчого значення української мови.

5. Проводити освітні заходи, спрямовані на переосмислення усталених поглядів і стереотипів про людей з обмеженими можливостями, сприяти конкретизації толерантних установок, утілювати інклюзивні цінності в освіті.

6. Акцентувати увагу керівників закладів освіти на необхідності проведення антидискримінаційних освітніх програм, спрямованих на подолання гендерних стереотипів і дискримінації; рекомендувати посилити гендерну освіту для молодого покоління (особливо майбутніх юристів і співробітників правоохоронних органів) шляхом розроблення системи заходів щодо боротьби з різними формами насильства. З метою реалізації державної політики у сфері гендерних питань внести зміни в освітні, професійні та навчально-наукові програми; включити до переліку вибірових компонентів програм відповідні навчальні дисципліни (наприклад, «Освітній простір толерантності», «Гендерна педагогіка»), додати спеціальні теми гендерного спрямування до тематичного планування навчальних дисциплін правової спрямованості.

Всеукраїнська науково-дискусійна платформа
«ВИКЛИКИ ТОЛЕРАНТНОСТІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ ВОЄННОЇ АГРЕСІЇ»

7. Контролювати культуру толерантності, поваги до інших, неприпустимість проявів расизму, сексизму, антисемітизму, політичної чи релігійної нетерпимості серед здобувачів і здобувачок закладів вищої освіти, зокрема закладів зі специфічними умовами навчання, формувати розуміння відповідальності за свої вчинки, пошук ефективних рішень етичних проблем у професійній діяльності.

